เอกสารคำสอนวิชาเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Networks) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลธิดา โรจน์วิบูลย์ชัย

แบบฝึกหัดท้ายบท

แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 1

- 1. เครือข่ายหนึ่งมีแพ็กเกตสวิตช์หนึ่งโหนดอยู่ระหว่างผู้รับกับผู้ส่ง สวิตช์ดังกล่าวทำงานแบบสโตร์แอนด์ฟอร์เวิร์ด (Store-and-Forward) อัตราการส่งข้อมูล (Transmission Rate) ระหว่างผู้ส่งกับสวิตช์และสวิตช์กับผู้รับ คือ R_1 และ R_2 ตามลำดับ จงคำนวณหาระยะเวลาที่ใช้ส่งแพ็กเกตที่มีความยาว L จากต้นทางไปยังปลายทาง
- เครือข่ายหนึ่งมีลิงก์ขนาด 2 Mbps ให้ผู้ใช้แบ่งลิงก์ในการใช้งาน (Shared Link) ผู้ใช้ต้องการส่งข้อมูลด้วยอัตราเร็ว 1
 Mbps แต่ในช่วงเวลาหนึ่งๆมีโอกาสที่ผู้ใช้จะส่งข้อมูลเพียง 20% เท่านั้น
 - ก. ผู้ใช้สามารถส่งข้อมูลพร้อมกันได้กี่ราย เมื่อใช้เครือข่ายแบบเซอร์กิตสวิตชิ่ง (Circuit Switching)
 - ข. หากมีการใช้เครือข่ายแบบแพ็คเกตสวิตชิ่ง (Packet Switching) จงอธิบายว่าเพราะเหตุใดจึงไม่มีดีเลย์จากคิว (Queuing Delay) เกิดขึ้น เมื่อผู้ใช้ส่งข้อมูลสองรายหรือน้อยกว่าส่งข้อมูลในเวลาเดียวกันและเพราะเหตุใดจึง มีดีเลย์จากคิวเกิดขึ้นเมื่อมีผู้สามรายส่งข้อมูลในเวลาเดียวกัน
 - ค. จงหาความน่าจะเป็นที่ผู้ใช้กำลังส่งข้อมูล
 - ง. กำหนดให้มีผู้ใช้สามรายในเครือข่าย จงหาความน่าจะเป็นที่ผู้ใช้ทั้งสามจะส่งข้อมูลพร้อมกัน
- 3. ผู้ให้บริการคอนเทนต์ (Content Provider) บางรายสร้างเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของตนเองขึ้นมาเพื่อสนับสนุนการ ทำงานของระบบ ยกตัวอย่างเช่น Google
 - ก. จงอธิบายเครือข่ายของ Google
 - ข. แรงจูงใจที่ทำให้ผู้ให้บริการคอนเทนต์สร้างเครือข่ายของตนเองคืออะไร
- 4. ในการส่งแพ็คเกตหนึ่งจากต้นทางไปยังปลายทางผ่านเส้นทางที่ถูกกำหนดไว้ (Fixed Route) เวลาที่ใช้ในการส่ง แพ็คเกตไปถึงปลายทางเกิดขึ้นจากดีเลย์ชนิดใดบ้าง ดีเลย์ชนิดใดที่มีค่าคงที่เสมอ ดีเลย์ส่วนใดที่มีค่าเปลี่ยนแปลง
- 5. จงตอบคำถามต่อไปนี้
 - ก. ใช้เวลานานเท่าไรในการส่งแพ็คเกตที่มีขนาด 1,000 ไบต์ ผ่านลิงก์ที่มีความยาว 2,500 กิโลเมตร ความเร็วใน
 การส่งข้อมูลของลิงก์คือ 2.5 x 10⁸ m/s และมีอัตราเร็วในการส่งข้อมูล 2 Mbps
 - ข. ใช้เวลานานเท่าไรในการส่งแพ็คเกตที่มีขนาด L ไบต์ ผ่านลิงก์ที่มีความยาว d กิโลเมตร ความเร็วในการส่ง ข้อมูลของลิงก์คือ s m/s และมีอัตราเร็วในการส่งข้อมูล R Mbps
 - ค. เวลาดังกล่าวขึ้นกับขนาดของแพ็คเกตหรือไม่
 - ง. เวลาดังกล่าวขึ้นกับอัตราการส่งข้อมูลหรือไม่
- 6. สมมติว่า A ต้องการส่งข้อมูลขนาดใหญ่ไปยัง B เส้นทางจาก A ไปยัง B ประกอบด้วยลิงก์ทั้งหมด 3 ลิงก์ แต่ละลิงก์มี อัตราการส่งข้อมูลเป็น $R_1 = 500$ kbps, $R_2 = 2$ Mbps และ $R_3 = 1$ Mbps ตามลำดับ
 - ก. หากไม่มีการส่งข้อมูลใด ๆ อยู่ในเครือข่ายเลย ปริมาณงาน (Throughput) มีค่าเป็นเท่าไร
 - ข. หากข้อมูลที่ต้องการส่งมีขนาด 4 ล้านไบต์ จะใช้เวลานานเท่าไรในการส่งข้อมูลจาก A ไปยัง

- ค. เมื่ออัตราการส่งข้อมูล R_2 ลดลงเหลือ 100 kbps จงคำนวณหาปริมาณงานและเวลาในการส่งข้อมูลขนาด 4 ล้านไบต์จาก A ไปยัง B
- 7. การแบ่งโพรโทคอลของเครือข่ายออกเป็นชั้นมีข้อเสียหรือไม่ ถ้ามีจงยกตัวอย่าง
- 8. จงตอบคำถามต่อไปนี้
 - ก. ข้อความ (Message) ในชั้นแอพพลิเคชั่นคืออะไร
 - ข. เซ็กเมนต์ (Segment) ในชั้นทรานสปอร์ตคืออะไร
 - ค. ดาตาแกรม (Datagram) ในชั้นเน็ตเวิร์คคืออะไร
 - ง. เฟรม (Frame) ในชั้นลิงก์คืออะไร
- 9. ในเราเตอร์ สวิตช์และเครื่องแม่ข่ายมีการประมวลผลโพรโทคอลของอินเตอร์เนตในชั้นใดบ้าง
- 10. ทดลองใช้คำสั่ง traceroute สำหรับระบบปฏิบัติการลินุกซ์หรือ tracert สำหรับระบบปฏิบัติการวินโดวส์ ระหว่าง ต้นทางกับปลายทางที่อยู่ในทวีปเดียวกัน ให้ทดลอง 3 ครั้ง แต่ละครั้งห่างกันอย่างน้อย 1 ชั่วโมง
 - ก. จงหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ Round Trip Time (RTT) ที่ได้จากการทดลองแต่ละครั้ง
 - ข. จงหาจำนวนเราเตอร์ที่พบในเส้นทางการส่งแพ็คเกตและพิจารณาว่าเส้นทางการส่งแพ็คเกตที่เกิดขึ้นในแต่ละ การทดลองนั้นมีความแตกต่างกันหรือไม่
 - ค. จงระบุจำนวนผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) ที่พบในเส้นทางการส่งแพ็คเกต โดยเราเตอร์ที่มีชื่อเหมือนกันหรือ
 มีไอพีแอดเดรสเหมือนกันจะถือว่าอยู่ใน ISP เดียวกันและในการทดลองนั้นพบว่าเมื่อมีการส่งข้อมูลข้าม
 เครือข่ายผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีความหน่วงเพิ่มขึ้นใช่หรือไม่
 - ทำการทดลองซ้ำอีกครั้ง แต่ให้ต้นทางกับปลายทางอยู่คนละทวีป หลังจากนั้นเปรียบเทียบผลการทดลอง ระหว่างกรณีที่ต้นทางและปลายทางอยู่ทวีปเดียวกันและอยู่คนละทวีป

แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 2

- 1. จงยกตัวอย่างแอพพลิเคชั่นที่มีสถาปัตยกรรมแบบไคลเอนท์-เซิร์ฟเวอร์
- 2. จงยกตัวอย่างแอพพลิเคชั่นที่มีสถาปัตยกรรมแบบผสมระหว่างไคลเอนท์-เซิร์ฟเวอร์กับเพียร์ทูเพียร์
- 3. หากต้องการทำรายการจากรีโมทไคลเอนท์ไปยังเชิร์ฟเวอร์โดยเร็วที่สุด ควรเลือกใช้โพรโทคอล UDP หรือ TCP เพราะเหตุใดเราจึงเลือกใช้โพรโทคอลดังกล่าว
- 4. หลายๆ เครือข่ายรวมทั้งเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้น มีหลายโพรโตคอลในชั้นทรานสปอร์ตให้เลือกใช้ หากเราพัฒนา แอพพลิเคชั่นหนึ่งขึ้นมา จะมีวิธีการเลือกโปรโตคอลที่เหมาะสมกับการทำงานของแอพพลิเคชั่นอย่างไร
- 5. จงอธิบายบทบาทของ HTTP และเพราะเหตุใดโพรโทคอลดังกล่าวจึงเป็นโพรโทคอลแบบสเตทเลส (Stateless)
- 6. จงอธิบายว่าเพราะเหตุใด HTTP, FTP, SMTP และ POP3 จึงทำงานอยู่บน TCP แทนที่จะทำงานอยู่บน UDP
- 7. พิจารณาระบบอีคอมเมิร์ช (E-Commerce) ที่มีการเก็บประวัติการทำธุรกิจของลูกค้า จงอธิบายว่าคุกกี้ (Cookie) มี ส่วนช่วยในการทำงานของระบบอย่างไร
- 8. พิจารณาการทำงานของบิตทอร์เรนท์ (BitTorrent) สมมติว่าอลิซสามารถส่งชังค์ให้แก่บ็อบตลอดระยะเวลา 30 วินาที บ็อบจำเป็นต้องส่งชังค์ให้กับอลิซด้วยระยะเวลาที่เท่ากันหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 9. ในการออกแบบ DHT มีการพิจารณาเรื่องของจำนวนเพื่อนบ้านของที่แต่ละเพียร์ที่ต้องติดตามและจำนวนของ ข้อความที่ DHT ต้องส่งเพื่อค้นหาคีย์ จงอธิบายว่าเพราะเหตุใดจึงต้องมีการพิจารณาเช่นนั้น
- 10. จงเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของเมช DHT (Mesh DHT) และเซอร์คิวลาร์ (Circular DHT)

แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 3

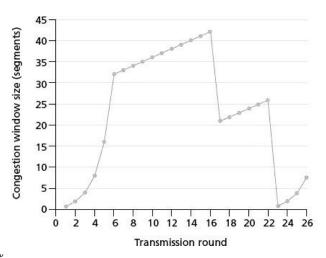
- 1. ในการเชื่อมต่อแบบ TCP ระหว่างเครื่องแม่ข่าย A และเครื่องแม่ข่าย B สมมติให้มีเซ็กเมนต์หนึ่งเดินทางจากเครื่อง แม่ข่าย A ไปยังเครื่องแม่ข่าย B โดยเซ็กเมนต์ดังกล่าวมีพอร์ตต้นทางหมายเลข 37 และพอร์ตปลายทางหมายเลข 61 เมื่อเซ็กเมนต์เดินทางจากเครื่องแม่ข่าย B ไปยังเครื่องแม่ข่าย A พอร์ตต้นทางและพอร์ตปลายทางพอร์ตหมายเลขใด
- 2. การโทรศัพท์และวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ผ่านไอพีควรใช้ TCP หรือ UPD เพราะเหตุใด จงให้เหตุผลประกอบ
- 3. จงเปรียบเทียบขนาดของค่าใช้จ่าย (Overhead) ระหว่าง TCP และ UDP
- 4. จงพิจารณาว่าข้อมูลต่อไปนี้ถูกหรือผิด
 - ก. เครื่องแม่ข่าย A กำลังส่งข้อมูลไปยังเครื่องแม่ข่าย B ผ่านการเชื่อมต่อแบบ TCP ถ้าหากเครื่องแม่ข่าย B ไม่มี
 ข้อมูลที่ต้องส่งให้เครื่องแม่ข่าย A แล้ว เครื่องแม่ข่าย B จะไม่ส่ง ACK กลับไปยังเครื่องแม่ข่าย A เพราะเมื่อ
 เครื่องแม่ข่าย B ไม่มีข้อมูลใดๆที่จะส่ง ก็ไม่สามารถส่ง ACK แบบพิกกี้แบ็ค (Piggyback) พร้อมกับข้อมูลใดๆ
 ได้
 - ข. ขนาดของ TCP rwnd จะไม่เปลี่ยนแปลงตลอดระยะเวลาที่มีการเชื่อมต่อ
 - ค. เครื่องแม่ข่าย A กำลังส่งไฟล์ขนาดใหญ่ไปยังเครื่องแม่ข่าย B ผ่านการเชื่อมต่อแบบ TCP จำนวนไบต์ของ อันแอ็คโนว์เลจเมนต์ (Unacknowledgement) จะไม่เกินขนาดของบัฟเฟอร์ฝั่งผู้รับ
 - ง. เครื่องแม่ข่าย A กำลังส่งไฟล์ขนาดใหญ่ไปยังเครื่องแม่ข่าย B ผ่านการเชื่อมต่อแบบ ถ้าหมายเลขลำดับ
 (Sequence Number) ของเซกเมนต์นี้คือ m หมายเลขลำดับของเซ็กเมนต์ย่อย (Subsequence Segment)
 ต้องเป็น m+1
 - จ. เฮดเดอร์ของเซ็กเมนต์ของ TCP มีฟิลด์สำหรับ rwnd
 - ฉ. ในการเชื่อมต่อแบบ TCP ถ้าหากค่าล่าสุดของ SampleRTT เท่ากับ 1 วินาที ค่าปัจจุบันของเวลา ไทม์เอาท์
 ต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 1 วินาทีเสมอ
 - ช. เครื่องแม่ข่าย A กำลังส่งเช็กเมนต์ที่มีหมายเลขลำดับ 38 และข้อมูลมีขนาด 4 ไบต์ไปยังเครื่องแม่ข่าย B ผ่าน การเชื่อมต่อแบบ TCP ในเซกเมนต์นี้ต้องมีหมายเลขแอ็คโนว์เลจเมนต์เป็น 42 ด้วย
- 5. เครื่องแม่ข่าย A ส่งเซ็กเมนต์จำนวน 2 เซ็กเมนต์ไปยังเครื่องแม่ข่าย B อย่างต่อเนื่องผ่านการเชื่อมต่อแบบ TCP โดย เซ็กเมนต์แรกมีหมายเลขลำดับเป็น 65 และเซ็กเมนต์ที่สองมีหมายเลขลำดับเป็น 92
 - ก. เซ็กเมนต์แรกมีข้อมูลเท่าไร
 - ข. สมมติให้เซ็กเมนต์แรกสูญหายไประหว่างการส่งข้อมูล แต่เซ็กเมนต์ที่สองถูกส่งไปถึงเครื่องแม่ข่าย B ใน แอ็ค-โนว์เลจเมนต์ที่เครื่องแม่ข่าย B ส่งกลับไปยังเครื่องแม่ข่าย A นั้นจะมีหมายเลขแอ็คโนว์เลจเมนต์เป็นเท่าใด
- 6. จงอธิบายว่าเพราะเหตุใด TCP จึงทำงานบนเอนด์ซิสเท็ม (End System) เท่านั้น ไม่ทำงานบนสวิตช์ เราเตอร์หรือ อุปกรณ์อื่น ๆ ที่อยู่ในใจกลางของเครือข่าย
- 7. สมมติว่ามีการเชื่อมต่อแบบ TCP อยู่สองการเชื่อมต่อและในเครือข่ายมีลิงก์ขนาด R Mbps ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดปัญหา คอขวดในการส่งข้อมูลได้ ทั้งสองการเชื่อมต่อมีไฟล์ขนาดใหญ่ที่จะต้องส่งผ่านลิงก์ดังกล่าว หากการเชื่อมต่อทั้งสอง เริ่มส่งไฟล์พร้อมกัน จงคำนวณหาอัตราการส่งข้อมูลที่ TCP จะจัดสรรให้สำหรับแต่ละการเชื่อมต่อ

- 8. จงอธิบายว่าเพราะเหตุใดการควบคุมความคับคั่งของ TCP (TCP Congestion Control) ใช้วิธีการแบบแอดดิทีฟอิน-ครีสและมัลติพลิเคทีฟดีครีส (Additive Increase Multiplicative Decrease: AIMD) สำหรับป้องกันการคับคั่งของ ข้อมูลในเครือข่าย
- 9. พิจารณาข้อความต่อไปนี้

"การควบคุมการคับคั่งเครือข่ายของ TCP จะลดอัตราการส่งข้อมูลลง เมื่อพบว่ามีความคับคั่งของข้อมูลในเครือข่าย เพิ่มขึ้น ขณะที่ UDP ไม่เป็นเช่นนั้นและมีความเป็นไปได้ว่า การส่งข้อมูลของ UDP อาจจะส่งผลกระทบการส่งข้อมูล ของ TCP"

จากข้อความดังกล่าวหมายความว่า "ในเครือข่ายหนึ่ง ๆ TCP มีความแฟร์ (Fairness) มากกว่า UDP" ใช่หรือไม่

10. พิจารณากราฟความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของคอนเจสชั่นวินโดว์ (Congestion Window) และเวลาที่เกิดขึ้นในการ ทำงานของ TCP Reno

จงตอบคำถามต่อไปนี้

- ก. จงระบุช่วงเวลาที่เกิดกระบวนการสโลว์สตาร์ทของ TCP (TCP Slow Start)
- ข. จงระบุช่วงเวลาที่เกิดกระบวนการคอนเจสชั่นอวอยแดนซ์ของ TCP (TCP Congestion Avoidance)
- ค. หลังจากการส่งข้อมูลรอบที่ 16 พบว่ามีเซ็กเมนต์หายไปจาก ACK ซ้ำ (Duplicate ACK) หรือไทม์-เอาท์ (Timeout)
- ง. หลังจากการส่งข้อมูลรอบที่ 22 พบว่ามีเซ็กเมนต์หายไปจาก ACK ซ้ำหรือไทม์เอาท์
- จ. ค่าเริ่มต้นของ ssthresh ในการส่งข้อมูลรอบแรกเป็นเท่าใด
- ฉ. ค่า ssthresh ในการส่งข้อมูลรอบที่ 18 เป็นเท่าใด
- ช. ค่า ssthresh ในการส่งข้อมูลรอบที่ 26 เป็นเท่าใด
- ซ. เซกเมนต์ที่ 70 ถูกส่งในการส่งข้อมูลรอบที่เท่าไร
- ณ. หลังจากการส่งข้อมูลรอบที่ 26 พบว่ามีแพ็คเกตหายไปจากการได้รับ ACK ซ้ำจำนวน 3 ครั้ง ขนาดของคอน-เจสชั่นวินโดว์และ ssthresh มีค่าเท่าไร
- ญ. หากใช้ TCP Tahoe แทน TCP Reno และได้รับ ACK ซ้ำจำนวน 3 ครั้งในการส่งข้อมูลรอบที่ 16 ค่าของ ssthresh และ congestion window จะมีค่าเป็นเท่าใดในการส่งข้อมูลรอบที่ 19
- ฎ. หากใช้ TCP Tahoe แทน TCP Reno ในการส่งข้อมูลและเกิดไทม์เอาท์ในการส่งข้อมูลรอบที่ 22 แพ็คเกตที่ ถูกส่งในรอบที่ 17 – 22 มีจำนวนกี่แพ็คเกต